

مشترک»^۱ درگیر کند. (Velychenko, 2007) گسترش اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۰ اوکراین را به یک همسایه‌ی مهم، با جمعیت فراوان و فرصت‌های اقتصادی جذاب تبدیل کرد. برای تمرکز بر روابط اروپا و اوکراین، به‌ویژه از منظر نهادهای همکاری، شاید بهتر باشد به توافقات فی‌مابین اشاره داشته باشیم.

در سال ۱۹۹۴ توافق‌نامه مشارکت و همکاری (PCS) امضا شد که تصویب آن در تمام کشورهای عضو اتحادیه تا سال ۱۹۹۸ طول کشید. توافقاتی که با این عنوان مابین «کشورهای تازه استقلال یافته»^۲ از شوروی سابق و اتحادیه اروپا امضا می‌شوند، حالتی میانه دارند؛ تا هم وضعیت موجود این کشورها از نظر سیستم سیاسی - اجتماعی به‌جامانده از شوروی سابق را در نظر بگیرند، و هم زمینه را برای توافقات جامع‌تر با اتحادیه اروپا آماده کنند؛ که احتمالاً کاملاً تحت فرایند گذار به بازار آزاد و دموکراسی‌سازی خواهند بود. تمرکز این توافق‌نامه مسائل اقتصادی اجتماعی بود. (Schneider, 2001) این توافق‌نامه در سال ۲۰۰۸ خاتمه یافت. پیش از آن «برنامه اقدام مشترک اروپا - اوکراین»^۳ در سال ۲۰۰۵ بین طرفین امضا شد.

سیاست همسایگی اتحادیه اروپا یکی از ابزارهای سیاست خارجی اتحادیه اروپا هست که به‌منظور حفظ امنیت و ثبات در کشورهای همسایه اتحادیه در شرق و جنوب این قاره در سال ۲۰۰۳ پایه‌گذاری شد. این سیاست از دو بخش برنامه مشارکت شرقی^۴ و مشارکت یورو - مدیترانه^۵ تشکیل شده است. برنامه‌ی مشارکت شرقی شامل شش کشور از اعمار سابق شوروی از جمله اوکراین است که از سال ۲۰۰۹ شروع به کار کرده است. در هر یک از این موارد اتحادیه با کشورها قراردادهای اتحادیه امضا می‌کند تا این کشورها را در قبال دموکراسی، حقوق بشر

-
1. Common Economic Space
 2. New Independent States
 3. Joint EU-Ukraine Action Plan
 4. Eastern Partnership
 5. Euro-Mediterranean Partnership
 6. Association Agreement